

ROLNICTWO

Sianokiszonki zasady bezpiecznej pracy

www.pip.gov.pl

Sianokiszonki

Coraz częściej w żywieniu zwierząt hodowlanych wykorzystywane są kiszonki i sianokiszonki. Rolnicy rezygnują z gromadzenia siana ze względu na duże ryzyko strat spowodowanych opadami deszczu. Zmiany pogody i warunków zbioru często powodują także różnice lub pogorszenie jakości paszy.

Technologia produkcji sianokiszonki w foliowych belach jest bardzo efektywna, uzyskuje się najwyższej jakości paszę przy małym zaangażowaniu środków produkcji. Kiszenie w pryzmach i silosach pozwala na dalsze obniżenie kosztów przygotowania pasz na sezon jesienno-zimowy.

Technologia produkcji kiszonek wymaga jednak przygotowania zestawu maszyn oraz zintensyfikowania prac w krótkim czasie. Chęć uzyskania jak najlepszej paszy i pośpiech mogą mieć wpływ na Twoje bezpieczeństwo. Usterka maszyny, rutyna i brak wiedzy o zasadach bezpiecznej pracy **mogą być przyczyną wypadku.**

Dlatego tak ważne jest przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy podczas zbioru i konserwowania zielonek.

Bezpieczny ciągnik to podstawa

Większość zmechanizowanych prac w gospodarstwie wykonuje się z użyciem ciągnika. Jest on podstawowym narzędziem w pracy i dlatego nie może stwarzać zagrożenia dla Ciebie i innych.

Okresowo sprawdzaj stan techniczny ciągnika. Usuwać wszelkie usterki. To bardzo ważne ze względu na bezpieczeństwo jazdy i wszelkich prac wykonywanych przy pomocy ciągnika. Bardzo przydatne informacje znajdziesz w instrukcji obsługi.

Sprawdź:

- układ kierowniczy i sprawność hamulców,
- bieżnik i zużycie opon,
- czy jesteś widoczny na drodze dla innych, a zwłaszcza
- czy sprawne są światła drogowe, stopu oraz migacze.

Zachowuj porządek w kabinie ciągnika.

Niezbędnym wyposażeniem ciągnika jest apteczka i gaśnica proszkowa.

Wypadki podczas pracy ciągnikiem zdarzają się najczęściej:

- podczas jazdy po drodze publicznej;
- w trakcie manewrowania na podwórzu;
- w momencie agregowania z maszyną;
- kiedy WOM nie ma założonej osłony;
- podczas naprawy i regulacji przy włączonym napędzie.

Zasady koszenia runi

Prace przy produkcji kiszzonek i sianokiszzonek rozpoczynają się od koszenia runi. Rolnicy wykorzystują kosiarki rotacyjne i bębnowe oraz sieczkarnie zbierające bijakowe i nożowe. Duża prędkość obrotowa talerzy i noży stwarza ogromne niebezpieczeństwo uderzenia odrzuconym kamieniem!

Osoby postronne muszą znajdować się **w odległości co najmniej 50 m** od pracującej kosiarki lub sieczkarni zbierającej.

Ryzyko uderzenia kamieniem lub oderwaną częścią noża lub bijaka zmniejsza fartuch ochronny i osłony. Ważne jest by zawsze były zamontowane w trakcie pracy i opuszczone.

UWAGA !

- Praca bez osłon lub z osłonami uszkodzonymi albo podniesionymi jest niedopuszczalna.
- Istnieje niebezpieczeństwo wyrzucania podczas koszenia obcych przedmiotów leżących na polu.
- Koszenie można rozpocząć dopiero po osiągnięciu nominalnych obrotów WOM.
- Maksymalna ilość obrotów WOM - 600 obr./min.

Przed rozpoczęciem pracy wyreguluj bezpiecznik przeciążeniowy kosiarki, wysokość koszenia i kąt ustawienia zespołu tnącego do kierunku jazdy.

Sprawdź zespoły tnące. Naostrz tępe nożyki, a wyszczerbione wymień na nowe. Oceń przyleganie listwy nożowej do stałek. W ten sposób unikniesz zapychania zespołu tnącego i konieczności ręcznego usuwania nadmiaru roślin oraz ograniczysz ryzyko skałeczeń o ostre elementy.

Przetrzęsanie runi

Podczas przygotowywania kiszzonek ważne jest podsuszenie skoszonej zielonki, by uzyskać dobry materiał do zakiszenia. Odpowiednią wilgotność zapewnia kilkukrotne przetrzęsanie pokosu za pomocą przetrzęsarko-zgrabiarki. Maszyny tego typu mają wiele obracających się części. Skomplikowany sposób przeniesienia napędu wymaga stosowania osłon na WOM. Tu również występuje możliwość odrzucenia przez zęby przetrzęsacza mniejszych kamieni.

**Konieczn
ie stosuj
fartuch
y ochron
e podcza
s pracy!**

Zanim uruchomisz maszynę wyreguluj na jednakową wysokość wszystkie koła grabiące i uzupełnij brakujące zęby sprężyste.

Montaż rozbudowanych przetrzęsarko-zgrabiarek wykonuj na polu. **Nie przewoź maszyny w ustawieniu roboczym po drogach publicznych**, bo stwarzasz zagrożenie dla innych użytkowników drogi!

Bezpieczny zbiór zielonek

Do zbioru podsuszanej runi można wykorzystać sieczkarnię zbierającą sprzęgniętą z ciągnikiem lub samojezdną. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź działanie wszystkich mechanizmów sieczkarni. Podczas zbierania zielonek drobne kamienie mogą uszkodzić elementy maszyny. Głośna praca, wibracje i stuki sygnalizują konieczność przeprowadzenia przeglądu.

Bębny tnące sieczkarń i kombajnów do zbioru zielonek pracują z dużymi prędkościami i powinny być dobrze wyważone – noże w bębnach wymieniaj parami!

Wszystkie części napędzające w sieczkarni muszą mieć zainstalowane osłony.

Pamiętaj:

- Nie można uruchamiać maszyn do zbioru zielonek, jeśli w strefie ich działania znajdują się osoby postronne.
- Nie wolno pracować maszyną do zbioru zielonek w terenie o pochyleniu ponad 10°, chyba że instrukcja obsługi to dopuszcza.

W trakcie ostrzenia noży lub prostowania sprężystych elementów podbieraczy palcowych i przetrząsarko-zgrabiarek zachowaj ostrożność, gdyż elementy te mogą łatwo pękać.

i załadunek na przyczepy

Do zbioru kukurydzy używa się często silosokombajnów jednorzędowych. Kukurydza jest rośliną o bardzo zdewnieiałej łodydze, dlatego też występują podczas zbioru częste zapchania elementów tnących i rury sterującej.

Przed usunięciem roślin zawsze wyłącz napęd!

Coraz częściej podczas zbioru zielonek wykorzystywane są przyczepy zbierające – zbieracze pokosów, łączące możliwości siewkarni, zbieracza i przyczepy. Rozwiązania techniczne stosowane w takich zbieraczach zapewniają bezpieczną i szybką pracę. Przed uruchomieniem maszyny sprawdź instalację hydrauliczną, stan noży w komorze nagarniacza, stan zaczepu.

Nie zapomnij o sprawdzeniu osłon siatkowych.

Produkcja sianokiszonki w

Produkcja sianokiszonki w belach owiniętych folią zapewnia otrzymanie bardzo wysokiej jakości paszy. Taki sposób wymaga jednak zastosowania, zamiast sieczkarni i przyczepy zbierającej, prasy do zgniatacia pokosu i formowania bel oraz owijarki.

Jeśli chcesz pracować bezpiecznie pamiętaj, że:

Wszelkie zapchania w prasie, zakładanie sznurka lub siatki i inne czynności konserwacyjne wykonuj przy wyłączonym silniku ciągnika i wyłączonym WOM!

Przestrzegaj następujących zasad bezpieczeństwa:

- nie pozwól przebywać osobom postronnym i zwierzętom w pobliżu pracującej prasy – ruch ramy tylnej prasy lub staczająca się bela może śmiertelnie przygnieść;
- w trakcie regulacji lub naprawy prasy zabezpiecz mechaniczną blokadą, ramę tylną, uniesioną na siłownikach.

balotach owiniętych folią

Owijarki pakują w folię sprasowane bele zielonek. Napędzane od WOM ciągnika owijarki samoładownicze są bezpieczne, jeśli przestrzega się instrukcji obsługi, szczególnie, że sterowanie odbywa się z kabiny ciągnika.

Należy zachować bezpieczną odległość od obracającego się stołu owijającego i uważać w trakcie załadunku i rozładunku beli.

Bele, ze względu na swój ciężar, powinny być ładowane na przyczepy z użyciem ładowacza.

Nie pozwól dzieciom bawić się w miejscu składowania bel sianokiszonki!

Zdarzają się przypadki ręcznego załadunku ponad 700-kilogramowych bel przez wtaczanie ich na przyczepy po żerdziach. Ograniczanie kosztów produkcji sianokiszonek nie może uzasadniać tworzenia zagrożeń w miejscu pracy. Przygnięcie ciężką belą siana może skończyć się śmiercią!

Użytkowanie przyczep skrzyniowych

Jeśli korzystasz z przyczep skrzyniowych pamiętaj:

- o podwyższeniu burt i ładowaniu przyczepy tak, by przewożony pokos nie spadał na drogę;
- jeśli przyczepa ma hamulce bezwładnościowe, to łączna masa przyczepy z ładunkiem nie może przekroczyć 5 t;
- przyczepy-wywrotki muszą mieć skrzynie ładunkowe zabezpieczone sworzniami ze wszystkich stron.

Unikaj udziału drugiej osoby podczas agregowania!

Sprężyna przy dyszlu przyczepy ułatwi Ci pracę. Ręczne podnoszenie dyszła wymaga udziału drugiej osoby, co grozi przygnieciem.

Formowanie i ugniatanie przyzmy

Do zagęszczania przyzmy konieczne jest użycie ciężkiego ciągnika, najlepiej z doczepionym wałem i szuflą formującą.

Najważniejsze zasady bhp:

- Ciągnik bezwzględnie musi być wyposażony w kabinę – w razie wywrotki kabina uratuje Ci życie!
- W trakcie formowania i ugniatania, a szczególnie w momencie rozładunku przyczep na przyzmy nie mogą przebywać osoby postronne!

Nigdy nie zostawiaj ciągnika na przyzmy!

Transport po drogach publicznych

Liczba wypadków na polskich drogach wciąż jest duża. Zachowaj szczególną ostrożność w momencie włączania się do ruchu i przejazdu po drodze publicznej!

Przewożony przyczepą ładunek nie może:

- przekraczać dopuszczalnej ładowności przyczepy;
- utrudniać kierowania i ograniczać widoczności;
- zasłaniać światła i trójkąta ostrzegawczego.

Całkowita szerokość przyczepy z ładunkiem nie może przekraczać 3 m, a jej wysokość – 4 m.

Nigdy nie przewoź ludzi na przyczepach załadowanych kostkami i belami siana!

Bezpieczne zielone żniwa

Najważniejsze zasady bezpiecznej pracy:

- Wszystkie ruchome i wirujące części maszyn muszą być osłonięte – przede wszystkim stosuj osłonę przegubowo-teleskopową wałka przekazania mocy.
- Pracuj w przylegającym do ciała ubraniu, tak by nie pochwytyły Cię części maszyny. Buty z podeszwą antypoślizgową muszą być zawiązane.
- Nie wskakuj i nie zeskakuj z ciągnika i maszyn.
- Kiedy ruszasz ciągnikiem z miejsca, upewnij się, że nikogo nie przejedziesz.
- Zawsze wyłączaj napęd od WOM-u i silnik ciągnika przed postojem, naprawą, czyszczeniem i konserwacją maszyny.
- Sprawdź, czy sworzeń haka łączącego ciągnik z maszyną lub przyczepą posiada zabezpieczenie przed wypadnięciem. Podłącz przewody hamulcowe i elektryczne.
- Nie przewoź ludzi na załadowanych przyczepach.

**SZANUJ
ŻYCIE!**
Bezpieczna praca
w gospodarstwie rolnym